

ועד האיגוד: אריה אבנרי, ד"ר שרה אבין, גלית אבן חיים, מיכל בן עטר,
נעמה בר שדה, ד"ר לאוניד ברואודה, ימימה גולדברג, ריקי גוטליב,
מירי דנון, ד"ר רבקה דוידוביץ אפשטין, יו"ר.
ועדת הביקורת: יפה גבעוני, חווה קרייסל

האיגוד הישראלי לפסיכותרפיה מזמין אתכם להשתתף ביום עיון בנושא:
מהאחר הוא הגיהנום (סארטר) לאחר הוא התקווה (קאמי)
האני והזולת בטיפול במציאות טראומטית מתמשכת

יתקיים בזום בתאריך 22 לינואר יום ו' בין השעות 09:00-12:30

המציאות הטראומטית המתמשכת של המגיפה בחיינו, מפגישה אותנו בעוצמה עם איומים קיומיים וכופה שינויים דרמטיים בסדרי חיינו. היא חוזרת לעולמינו הפנימי, לקשרים הבינאישיים, ולמפגש ביניהם, ומציפה את הצורך להרחבת השיח הטיפולי על השפעות השדה המציאותי והחברתי בימים אלה על היחיד, על יחסיו עם הזולת ועל האחרות. מציאות זו מסמנת את חווית האחר כסכנה או לחילופין, כמקור לנחמה, צמיחה ותקווה, ומאתגרת את יכולתנו להיות ביחד ולבד. הטלטלות הרגשיות ושאלות הקיום בימים אלה מעצימות את הדילמות האנושיות בין השמירה על העצמי, להתמקדות בו ובמימושו, ויצירת משמעות אשר תהיה תואמת את העולם המשתנה, לבין הכמיהה לקשר עם הזולת לצורך נחמה, הכלה, אמפתיה וסולידריות. כל זאת, לצד הצורך להשלכה של פחדים וכעסים הבאים לידי ביטוי בהתפרצויות של שנאה, האשמה ואלימות. ביום העיון נדון במורכבות זו של הדינמיקה בין האני, האחר והתנועה ביניהם במציאות טראומטית מתמשכת זו של ימינו, בהשפעותיה על המרחב הטיפולי, על המטפל, על המטופל ועל יחסי ההעברה. נבחן את התנועה בין התבוננות פנימה בעולמו הפנימי של המטופל ועברו וההתבוננות במציאות החיים והשפעתה על נפשו. נשאל האם ישתנה המיקוד בין ההתרכזות בעצמי האינדיבידואלי לעומת יצירת המרחב הבין אישי כמקום לצמיחה, וכיצד ניתן לאפשר את מרחב החופש והתנועה בטיפול בימים שבה מעורבים המטפל והמטופל במציאות משותפת זו של טראומה מתמשכת.

תכנית יום העיון

אהבת הזולת שביסוד הנפש על פי הפסיכואנליזה הפרוידיאנית הקלייניאנית
מרצה: פרופ' רחל בלאס

על תרומתה של פסיכולוגיית העצמי לשאלת יכולתו של האדם לפעול למען זולתו
מרצה: קלאודיה קוגן

אחרות טובה ורעה וחווית העודפות

מרצה: ד"ר אבי ברמן

"כי נותרה אהבת נפשותינו דרוכה ולעד לא ניתנת ולא לקוחה"

מרצה: ד"ר רינה לזר

פאנל בהשתתפות המרצים והמשתתפים

עלות ההשתתפות 60 ש"ח

ברורים – שוש מזכירה האיגוד- טל' 03-7369051

תקצירים ומרצים:

אהבת הזולת שביסוד הנפש על פי הפסיכואנליזה הפרוידיאנית הקליניאנית

לעיתים הפסיכואנליזה המסורתית (הפרוידיאנית-קליניאנית) נתפשת כגישה המדגישה עצמיות, נפרדות, ופנימיות על חשבון ההשקעה באחר ובחברה. בניגוד לתפישה זו, בהרצאה זו אראה כיצד אהבת הזולת היא ביסוד ובמרכז הפעילות הנפשית על פי פרויד וקליין, ושדווקא המפגש עם העולם הפנימי בסיטואציה האנליטית המסורתית בכוחו לפתוח את האדם לשותפות עמוקה עם הזולת. לתפישה זו השלכות למצב העכשווי של מגיפה וסגר.

מרצה: פרופ' רחל בלס*, אנליטיקאית מנחה בחברה הישראלית לפסיכואנליזה, חברה בחברה הפסיכואנליטית הבריטית, לשעבר פרופסור לפסיכואנליזה באוניברסיטאות מובילות בבריטניה ובישראל, כולל ראש המגמה הקלינית באוניברסיטה העברית. נציגה מטעם אירופה באגודה הפסיכואנליטית הבינלאומית (IPA) וחברה בכירה במערכת של ה- International Journal of Psychoanalysis. מרצה, מדריכה, ומעבירה קורסים וסמינרים קליניים במדינות רבות. כתביה הנרחבים על פרויד ועל הגישה הקליניאנית תורגמו ל 15 שפות (ר' <https://melanie-klein-trust.org.uk/writers/rachel-b-blass>).

על תרומתה של פסיכולוגיית העצמי לשאלת יכולתו של האדם לפעול למען זולתו

הרצאה זו תעסוק בשאלת הסולידריות האנושית כתופעה אשר אינה יכולה להיוותר מחוץ לפסיכואנליטי כתאוריה על האדם כמו גם כתאוריה של הפרקטיקה התרפויטית. תופעת הסולידריות אשר מבטאה את קיומו של האנושי בעולם הינה רלוונטית הן למעשה הטיפול כי כמו גם למימוש של הסובייקט של הפסיכואנליזה (המטופל/המטופלת) כאדם העשוי להתגלם בעולם באמצעות פנייתו הפתוחה אל עבר הָרֵעַ. הרצאה זו תתבסס על המתודה האינטר-דיסציפלינרית הנובעת מן ההזנה ההדדית בין הפסיכואנליזה לבין הפילוסופיה והספרות, כמו גם על הפרקטיקה הקלינית.

מרצה: קלאודיה קוגן, פסיכולוגית קלינית-מדריכה, יו"ר האיגוד הישראלי לפסיכולוגיית העצמי ולחקר הסובייקטיביות. מרצה בהווה ומייסדת ומנהלת בעבר של "תכנית הכשרה תלת-שנתית ללימודי פסיכולוגיית העצמי". מרצה ב"רוח אדם" תכנית פסיכואנליטית-בודהיסטית, ובתוכנית "פסיכולוגיית העצמי והמעשה הטיפולי" ביחידה ללימודי המשך בביה"ס לרפואה שבאוניברסיטת תל-אביב.

אחרות טובה ורעה וחווית העודפות

"רוב האנשים האחרים עשו אותי להרבה יותר ממה שהייתי רוצה"- מוריס בלנשו.

מושג ה"אחרות" (Otherness), בעיקר בפסיכואנליזה ההתייחסותית, הופך להיות מרכזי בשל הרלוונטיות שלו למפגש האינטר-סובייקטיבי. הוא מתייחס לחוויתו של האדם במפגש עם הזולת לא רק כשונה אלא גם כלא מתאים ומערער. ואכן, אחרותו של הזולת עלולה להיות מציפה ומעוררת חווית עודפות (Excess). אלא שהערעור ואי-ההתאמה אינם רעים כשלעצמם. הם יכולים להיות מחוללי שינוי ובסופו של דבר אף מקרבים.

מהי, אם כך, אחרות "טובה" לעומת "רעה"? נראה כי האחרות הטובה מקשיבה לחוויית הערעור ומרסנת את עודפותה. אחרות רעה היא חסרת Concern ומתקרבת לניצול של חולשות. אחרות היא גם האחר והאחרים. המציאות החיצונית היא אחרות. בו זמנית, ובמקביל, היא תוך אישית וכוללת את "האחרות הטובה" ו"האחרות הרעה", על יחסיהם המורכבים. האם הטיפול יכול להוות מרחב שבו אחרות יכולה להיחוות ולהידבר? האם היא להיות מעובדת לכלל השפעה וניתנות להשפעה? האם חוויית העודפות ניתנת לטרנספורמציה לכדי יצירת גבול? ומה מקומו של המטפל בתוך כל אלה?

ד"ר אבי ברמן, פסיכולוג קליני, מדריך, פסיכואנליטיקאי, אנליטיקאי מנחה ואנליטיקאי קבוצתי. מלמד ומדריך באוניברסיטת תל אביב, במרכז הבין תחומי בהרצליה, במכון הישראלי לאנליזה קבוצתית ובמכון תל אביב לפסיכואנליזה בת זמננו. ראש המסלול לטיפול קבוצתי בתכנית לפסיכותרפיה באוניברסיטת תל אביב. כתיבתו עוסקת בטיפול האישי, בטיפול הקבוצתי, במצבים פוסט-טראומטיים ובהקשרים חברתיים תרבותיים ופוליטיים. ממייסדי המכון הישראלי לאנליזה קבוצתית ויושב הראש הראשון שלו. ממייסדי עמותת "בסוד שיח" העוסקת במפגש בין קטבים בחברה הישראלית. כותב משותף של הספר "קורבניות, נקמה ותרבות הסליחה" (יחד עם מרים ברגר ואיון אורליץ').

"כי נותרה אהבת נפשותינו דרוכה ולעד לא ניתנת ולא לקוחה"

"... לאנשים יש צורך להתחבר לאחרים; והם רוצים להתחבר לאחרים במקום שבו האחרים מבטאים חיות רגשית ונוכחותם שלמה ואותנטית. מסיבה זו הם מחפשים אחר מידע על אודות עולמו הפנימי של האחר (הם עושים זאת ברגשות מעורבים, מכל מקום, משום שיש להם גם משאלה שלא להכיר להיות מוכרים על ידי האחר)" (ארון, ל. 1996, עמ' 115). המציאות הנוכחית, הנוגפת בכולנו ללא כל הבחנה, בה האחר הוא איום והיות לבד הוא מחשך מחדדת צורך אנושי זה ומאירה את מהמורותיו וכשלו באור סנוורים. אנסה לתור בהרצאתי זו אחר תהפוכות החיים במפגש הבין נפשי ממחוזות בהם חבירה נפשית מותרת למחוזות בהם זו אסורה. **מרצה: ד"ר רינה לזר**, פסיכולוגית קלינית. מרצה ומדריכה בתכנית לפסיכותרפיה בביה"ס לרפואה ע"ש סאקלר, אוניברסיטת תל אביב. הייתה בעבר ראש התכנית. כיום היא חלק מצוות המסלול לדוקטורט בתכנית. חברת הארגון הבינלאומי לפסיכואנליזה ופסיכותרפיה התייחסותית. הייתה חברת הבורד וראש הפורום ההתייחסותי הישראלי. ערכה בשיתוף עם פרופסור בידרמן את "תשוקה" ו"נקודת העיוורון" בהוצאת הקיבוץ המאוחד. ערכה את הספר "Talking about Evil" בהוצאת ראוטלדג'.

וועדת ההיגוי (לפי א"ב): ד"ר שרה אבין, גלית אבן חיים, מיכל בן עטר, נעמה בר שדה, ריקי גוטליב, ד"ר רבקה דוידוביץ אפשטיין.

חשוב! זימון למפגש יישלח לנרשמים עד יום המפגש בשעה 16:00